

Sygn. akt VIII Gz 252/18

POSTANOWIENIE

Dnia 8 czerwca 2018 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie, Wydział VIII Gospodarczy

Przewodniczący: SSO Patrycja Baranowska

po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2018 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółka akcyjna spółki komandytowej w S.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w O.

o zapłatę

na skutek zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 5 lutego 2018 roku, sygn. akt XI GC 1694/17

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie oddalił wniosek pozwanej o zwolnienie od kosztów sądowych w całości.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd wskazał, że pozwana reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika złożyła apelację wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych. W uzasadnieniu wniosku wskazano, że pozwana spółka znajduje się obecnie w trudnej sytuacji majątkowej i nie jest w stanie uiścić opłaty od apelacji. Przywołując przepis art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd Rejonowy uznał, że wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych nie zasługiwał na uwzględnienie.

Sąd wskazał, że podmiot starający się o zwolnienie od kosztów sądowych powinien wykazać swoją złą sytuację majątkową. W przedmiotowej sprawie brak jest nawet twierdzeń pozwanej spółki dotyczących jej sytuacji. Wniosek pozwanej Sąd ocenił jako enigmatyczny i zauważył, że pozwana nie wykazała, iż nie reguluje zobowiązań, czy nie zatrudnia pracowników.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła strona pozwana. Zaskarżyła je w całości, wnosząc o jego zmianę poprzez zwolnienie od ponoszenia kosztów sądowych w całości oraz o zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

W uzasadnieniu zażalenia strona pozwana wskazała, że w dniu 20 marca 2018 roku Sąd Rejonowy w Opolu V Wydział Gospodarczy w sprawie Gu 62/18 ustanowił tymczasowego nadzorcę sądowego w celu zabezpieczenia majątku pozwanej spółki. Zdaniem żalącej się już ta okoliczność uzasadnia zwolnienie pozwanej od ponoszenia kosztów sądowych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie strony pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 103 u.k.s.c. przewiduje możliwość przyznania przez Sąd zwolnienia od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Na wstępie zauważyć należy, że słusznie Sąd Rejonowy wskazał, iż obowiązek wykazania przesłanek z art. 103 u.k.s.c. spoczywa na stronie wnioskującej o zwolnienie od kosztów sądowych. Może ona tego dokonać, przedstawiając jakiegokolwiek dokumenty, które pozwalają określić jej sytuację majątkową, np. bilans roczny, sprawozdanie finansowe, wyciągi z kont bankowych, raporty kasowe, deklaracje podatkowe, umowy kredytowe i pisma banku oceniające zdolność kredytową, dokumenty stwierdzające obciążenie hipoteką lub zastawem, dokumenty stwierdzające wysokość zobowiązań, itp. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r., II CZ 70/15, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2015 r., I CZ 31/15).

W ocenie Sądu Okręgowego strona pozwana nie wykazała, że nie posiada dostatecznych środków na uiszczenie opłaty od apelacji. Co prawda wobec spółki toczy się postępowanie w przedmiocie ogłoszenia upadłości, jednak nie przesądza to automatycznie o zasadności zwolnienia jej od ponoszenia kosztów sądowych w niniejszej sprawie. Należy bowiem wskazać, że nawet upadłość osoby prawnej nie zawsze jest przesłanką wystarczającą dla uwzględnienia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, zwolnienie upadłego przedsiębiorstwa od kosztów sądowych uzależnione jest bowiem od wykazania, że jego efektywne aktywa (gotówka, towary itp.) nie wystarczą na pokrycie kosztów (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 14 lutego 2014 r., I ACz 11/14). W odniesieniu do skarżącej spółki nie doszło natomiast do tej pory do ogłoszenia upadłości, a jedynie toczy się w tym przedmiocie postępowanie. Nie wiadomo na razie, czy zakończy się ono ogłoszeniem upadłości, a jeśli tak – to czy będzie to upadłość likwidacyjna czy układowa, a w konsekwencji nie można uznać, że spółka nie będzie już prowadziła działalności gospodarczej. Nie sposób zatem wyciągać z tego faktu zbyt daleko idących wniosków co do braku możliwości pokrycia przez stronę pozwaną opłaty od apelacji. Dodatkowo należy zauważyć, że postępowanie upadłościowe pociąga za sobą określone koszty, a brak środków na ich pokrycie stanowi negatywną przesłankę ogłoszenia upadłości spółki (art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe). Skoro zatem strona pozwana stara się o ogłoszenie wobec niej upadłości, to w swoim mniemaniu posiada środki na pokrycie kosztów tamtego postępowania.

Poza tym pozwana nie przedstawiła w toku całego postępowania żadnych dokumentów, które obrazowałyby jej sytuację majątkową i pozwoliłyby na dokonane przez oceny możliwości uiszczenia kosztów sądowych.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy działając na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Sygn. akt VIII Gz 252/18

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)
4. (...)